

Is bijzondere bijstand bij warme maaltijden voorliggend op de Wmo?

DOOR Ingeborg Lunenburg

Eén van taakvelden waarop de gemeente volgens de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) moet compenseren is het in staat stellen tot het voeren van een huishouden.¹ Daaronder valt onder meer de hulp bij het huishouden. Valt het bereiden van een warme maaltijd daaronder? De Centrale Raad van Beroep (Raad) heeft hier een oordeel over.²

Het niet zelf kunnen bereiden van de warme maaltijden betekent niet zonder meer dat de gemeente daarvoor een indicatie moet afgeven. Gemeenten hanteren meestal beleid waarin staat dat de boodschappendienst voor kant-en-klaarmaaltijden of de maaltijdservice voorliggende voorzieningen zijn. De uitkomst is dan dat geen indicatie wordt gegeven voor iemand die komt koken. Volgens vaste jurisprudentie van de Raad is een dergelijk uitgangspunt in de Verordening toegestaan.³

Voorliggend

De Raad oordeelt wel dat de gemeente moet beoordelen of de bedoelde voorzieningen:

1. beschikbaar zijn;
2. door de aanvrager financieel gedragen kunnen worden; en
3. adequate compensatie bieden.

De eerste voorwaarde spreekt voor zich. De tweede voorwaarde gaat over de financiën. Bij mij is geen jurisprudentie bekend waarin de Raad oordeelt dat de bedoelde voorliggende voorzieningen financieel niet door de aanvrager kunnen worden gedragen. Dit is vooral een bewijstechnisch verhaal de aanvrager moet feiten en omstandigheden naar voren brengen waarom het niet kan. Is iemand wel vrij in de keuze van zijn supermarkt? Nee, niet bij het oordeel over de aanspraak. Worden de boodschappen door een andere supermarkt gratis (of betaalbaar) bezorgd, dan leidt dat niet tot een indicatie voor

het bereiden van warme maaltijden.⁴ Vaak is het ook nog zo dat iemand de dagelijkse kleine boodschappen wel zelf bij de winkel kan halen met de scootmobiel of rolstoel.

Bijzondere bijstand

Naast de boodschappendienst, kennen veel gemeenten een maaltijdservice waarmee warme maaltijden aan huis worden bezorgd. De prijzen daarvan zijn gebaseerd op kosten die iedereen – ongeacht het hebben van beperkingen – daarvoor heeft én op de meerkosten van de service op zich. In de onderhavige zaak zijn de kosten voor een warme maaltijd vastgesteld op € 2,42. Voor de meerkosten is bijzondere bijstand mogelijk, die ook aan de belanghebbende in kwestie op aanvraag is toegekend.

Bijzondere bijstand is geen wettelijke voorliggende voorziening voor de Wmo; het is juist andersom.⁵ Maar de Raad oordeelt in de onderhavige zaak wel dat – in het licht bezien van de compensatieplicht – de keuze om de meerkosten van de maaltijdservice te vergoeden met bijzondere bijstand een aanvaardbare keuze is. De gemeente bereikt hier namelijk mee dat de belanghebbende de maaltijdservice financieel kan dragen zodat daarmee de beperkingen in het bereiden van warme maaltijden worden gecompenseerd.

Gefortuneerd

Het recht op bijzondere bijstand is (ook) afhankelijk van iemands middelen. We weten ook dat de aanspraak in de Wmo

juist niet afhankelijk mag worden gesteld van iemands inkomen of vermogen.⁶ Kan een gefortuneerd iemand zich met succes beroepen op het niet kunnen betalen van de maaltijdservice? Nee, dat verwacht ik niet. Naast het aantonen daarvan lijkt het mij – in het algemeen – verdedigbaar van de betrokkene te verwachten dat hij zo nodig andere keuzes maakt in de besteding van zijn beschikbare middelen.

Adequaat?

Tot slot nog iets over de laatste voorwaarde. Wanneer zijn de bedoelde voorliggende voorzieningen niet adequaat? Een paar voorbeelden. Voor een gezin met kleine kinderen die anders om beurten hun maaltijd uit de magnetron moeten afwachten of het niet kunnen openen van kant-en-klaarmaaltijden. En vanzelfsprekend als maaltijden van de supermarkt of de maaltijdservice niet voldoen aan een medisch noodzakelijk dieet of voedingsvoorschrift. ■

Ingeborg Lunenburg is zelfstandig opleider, auteur en adviseur www.ingeborglunenburg.nl en www.uitvoeringwmo2015.nl

Noten

1. Artikel 4 aanhef en lid 1 onder a Wmo
2. CRVB:2014:1403
3. CRVB:2012:BY3938, CRVB:2012:BY2147 en CRVB:2011:BR6634
4. CRVB:2013:2205
5. TK 2004/05, 30 131, nr. 3, p. 30 en bijvoorbeeld CRVB:2012:BV7790
6. bijvoorbeeld CRVB:2013:2390